

Pragmatisme en la gestió de l'aigua

Des de l'inici d'aquest any ens vam proposar parlar de l'aigua – tema fonamental - en cada número de La Drecera. Tema en el que continuarem aprofundint el proper any. En aquestes pàgines volem donar criteri i compartir idees que ens permetin consolidar i millorar un marc legislatiu i econòmic que asseguri un accés segur, estable, sostenible i econòmic d'un recurs vital per a la vida, la indústria i l'agricultura.

Una de les principals claus de volta per assolir aquests objectius és la correcta fixació de preus. El preu de l'aigua és un tema sensible perquè cal assegurar un accés universal per a tothom però alhora sabem que un preu artificialment baix afavoreix la sobreexplotació del recursos hídrics, sempre limitats, el malbaratament i la mala inversió de recursos. Al mateix temps, un preu artificialment baix fa inviable el marc d'infraestructura necessari pel bon aprofitament dels recursos hídrics al temps que desincentiva la innovació i l'ús responsable dels mateixos.

Aquesta problemàtica es fa molt evident en el cas dels països en vies de desenvolupament, països amb unes institucions dèbils i una burocràcia corrupte on els drets de propietat de l'aigua i també de la terra, queden molt lluny, i condemnen aquests països a una situació d'estrès hídric crònic. Quan el preu de l'aigua no reflecteix el seu cost real ni la

seva escassetat relativa, no hi han incentius, ni pel sector privat ni per a les institucions públiques, per fer les inversions necessàries per tal de facilitar l'emmagatzematge i distribució d'aquest recurs vital.

En els països desenvolupats, històricament beneïts per una situació de partida molt més favorable que el gruix de països en vies de desenvolupament, també hi ha marge per fer les coses millor. Tanmateix, aquesta situació encara es pot millorar si s'avança en la bona direcció. L'aigua, com ara veurem, és un pilar bàsic per assegurar el creixement de la productivitat i la competitivitat del sector agrícola en els propers anys.

Com se sol dir: "sense aigua, no hi ha agricultura." I així és. L'aigua és la gran palanca de productivitat, juntament amb la revolució mecànica i química que han permès multiplicar com mai la producció d'aliments en les darreres dècades. En el futur l'aigua

segueix sent una peça imprescindible per assolir aquest important repte més viu que mai. És per això que és fonamental afavorir un règim legislatiu estable en vers l'aigua, amb un sistema de preus que reflexa el cost real de l'aigua per afavorir una millor tecnologia de reg, que permeti fer el millor ús possible dels recursos disponibles.

Aquesta distribució s'ha de gestionar aprofitant les millores en la innovació i l'eficiència en la gestió que permet l'existència de mercats eficients, amb els drets de propietat ben assignats, i amb una regulació entenedora, estable, fàcil d'implementar i que incentivi l'eficiència al llarg de tota la cadena de l'aigua. La millora en la tecnologia en la producció de l'aigua amb els nous sistemes de reutilització, amb un consum energètic tres vegades inferior a la tecnologia de desolació, és un perfecte exemple.

Cercle Virtuós

Comptar amb una correcta regulació de l'aigua exigeix una integració en el marc Europeu i de la Política Agrària Comuna. En aquest sentit, és clau que cada cop més la PAC tingui en compte aquesta realitat i ha d'anar substituint una orientació d'ajudes de manera discrecional, canviant, a donar amb mecanismes d'ajudes més obertes que tinguin en compte la realitat específica de cada província, de cada hectàrea, i entre d'altres coses afavorir un entorn de preus realistes i estables per treballar en la mateixa línia.

Tanmateix, ara que el tema del despoblament ocupa més atenció en els mitjans públics i també, per sort, sembla en l'esfera pública, és important fer notar com només amb un sector agrícola amb un marc legal que li permeti ser competitiu, serà possible corregir de manera estructural alguns dels desequilibris demogràfics, especialment intensos a Espanya i a Catalunya. Un vector clau en el creixement d'aquesta competitivitat és, com recordàvem, comptar amb una agricultura de regadiu, productiva i eficient, que permeti al mateix temps el millor dels usos per l'aigua disponible.

A més, aquest guany de competitivitat són alhora una palanca clau per què, poc a poc, els ingressos del conjunt del sector depenguin cada cop menys de la PAC que, per la seva part, té el gran repte en els propers anys d'afavorir no només la sostenibilitat mediambiental, sinó també l'econòmica, entenent que sense la segona la primera és impossible.

És per això que tant insistim en treballar bé el tema de l'aigua. Cal veure, en primer lloc, el conjunt de les activitats agroalimentàries com una part més del sector econòmic del país, unes indústries que són claus en la creació de riquesa, ocupació i una important palanca del nostre sector exportador. En segon lloc, cal entendre que l'aigua és un input clau en la producció d'aliments i s'ha de regular de manera que el preu reflecteixi el seu cost real i la seva escassetat relativa, de manera que aquest sigui estable, lluny de canvis i restriccions polítiques, i que serveixi de potent catalitzador per inversions, tant macro com micro, que permetin un ús sostenible de l'aigua disponible.

Ens hi juguem molt: Tenir un sector agrícola fort, solvent i competitiu, capaç de fer front al gran repte del gran creixement esperat en la demanda d'aliments a nivell global de manera sostenible. També ens hi juguem fer un bon ús dels recursos hídrics disponibles, minimitzant els riscos de sequera, i superant la dependència climàtica en els moments de més estrès hídric que de tant en tant marquen les condicions al nostre país. Per últim, afavorir un entorn estable i favorable al creixement de les indústries agrícoles és un aspecte ineluctable per afrontar amb solvència i de manera estructural –més enllà de les sempre disfuncionals polítiques de subsidi– el problema del despoblament. El repte no és menor, i depèn de tots que el fem tirar endavant.